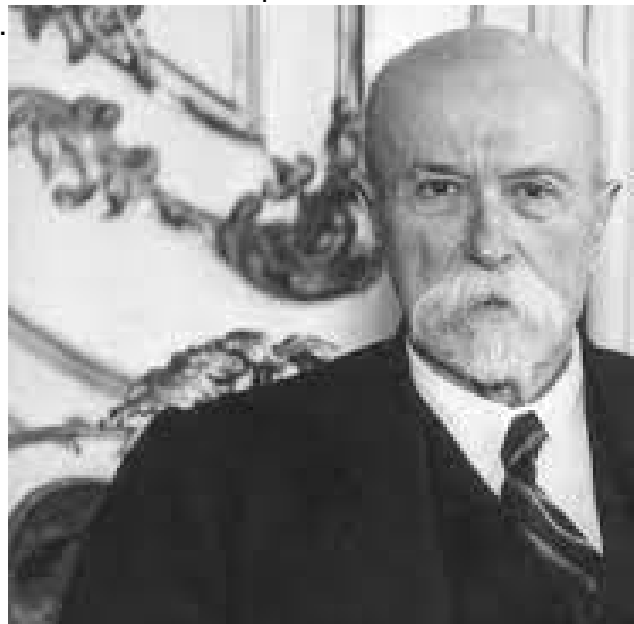

НОВИ САД - На данашњи дан 1850. године рођен је чехословачки државник Томаш Масарик, професор Прашког универзитета, филозоф. Био је први председник Чехословачке од 1918. до 1935. Основао је 1900. Народну странку, која је 1905. преименована у Прогресивну партију. Од 1907. био је посланик у скупштини (рајхсрату) Аустрије у којем се борио против режима Хабзбуршке монархије и за аутономију Чеха. Противио се агресивној аустроугарској политици на Балкану и анексији Босне и Херцеговине и веома је утицао на српску (и југословенску уопште) националистичку омладину уочи Првог светског рата. Рат је провео у емиграцији, настојећи да добије сагласност савезника за независност Чехословачке. Дела: "Социјално питање - филозофске и социолошке основе марксизма" (марксизам је третирао као материјализам и једнострано колективизам), "Самоубиство као социјална масовна појава модерне цивилизације", "Принципи морала Дејвида Хјума", "Основе конкретне логике", "Идеали хуманитета", "Најновија филозофија религије".

Данас је недеља, 7. март, 66. дан 2021. До краја године има 299 дана.

1573- Потписивањем мира у Цариграду завршен је рат Турске и Венеције, којој су Турци 1571. преотели Кипар.

1765- Рођен је француски хемичар Жозеф Нисефор Ниепс, пионер фотографије. Усавршавајући литографију од 1813. до 1820, први је у свету успео да фиксира слику добијену у мрачној комори помоћу посребрене бакарне плоче прекривене осетљивим слојем асфалтног лака.

1785- Рођен је италијански писац Алесандро Манцони. Први је у италијанској књижевности сељацима доделио улогу литерарних јунака. Настојао је да књижевни језик буде средство комуникације не само за одабране већ да буде општеразумљив. Залагао се за уједињење Италије, подржавајући национални покрет "Ризорђименто" (препород) четрдесетих година 19. века. Дела: роман "Вереници", посмртна ода Наполеону "Свете химне", драме "Гроф Кармањола", "Аделки".

1793- Револуционарна Француска објавила је рат Шпанији.

1809- Умро је француски конструктор Жан Пјер Франсоа Бланшар, који је 1785. са Џоном Џефрисом први прелетео Ламанш балоном. Такође је конструисао падобран.

1820- Под притиском устаника, шпански краљ Фернандо VII морао је да врати на снагу либерални устав из 1812. и укине инквизицију.

1875- Рођен је француски композитор Жозеф Морис Равел, један од најистакнутијих представника француског импресионизма. Ослањао се на класично француско музичко наслеђе, али се инспирисао и шпанском музиком и џезом. Виртуозни пијаниста и диригент, одржавао је концерте широм Европе и Америке. Дела: опера "Сат Шпаније", балет "Дафне и Клое", оркестарска композиција "Болеро", клавирски циклуси "Огледала", "Купренов гроб", "Сонатина" за клавир, мноштво соло песама, углавном на стихове француских симболиста.

1918- Бољшевичка партија променила је назив у Руска Комунистичка партија.

1932- Умро је француски државник Аристид Бријан, 11 пута председник владе, добитник Нобелове награде за мир 1926. У Првом светском рату залагао се за формирање Солунског фронта, а после рата за стварање Сједињених Држава Европе и Друштва народа.

1935- Повратком Сарске области у окриље Немачке почела је велика територијална експанзија Трећег рајха, окончана 1945. немачким поразом у Другом светском рату.

1936- Окупацијом демилитаризоване Рајнске области, Немачка је демонстративно прекршила Версајски мировни уговор.

1945- Америчка армија је у Другом светском рату заузела стратешки важан мост преко Рајне код Ремагена у Немачкој.

1945- Потиснувши јапанске снаге у Другом светском рату, британска 14. армија ушла је у Мандалеј, други највећи град у Бурми.

1951- Иранског шефа владе Алија Размару у једној техранској џамији убио је исламски фанатик.

1983- У експлозији гаса у руднику угља близу турског града Ерегли погинуло је 96 рудара.

1989- Кина је објавила ванредно стање у Тибету после тродневних антикинеских нереда у тој кинеској покрајини.

1989- Иран је прекинуо дипломатске односе с Великом Британијом после објављивања књиге британског писца индијског порекла Салмана Руждија "Сатански стихови" у којој је ислам, и религиозност уопште, предмет поруге.

1991- Снаге лојалне ирачком председнику Садаму Хусеину су према западним изворима - у Басри и другим градовима на југу Ирака погубиле најмање 400 учесника побуне против централних власти.

1995- Немачки ратни ветерани и њихови амерички ратни непријатељи који су их поразили, заједнички су у Ремагену обележили полувековни јубилеј пораза немачке

војске на Рајни, којим је убрзан слом Немачке у Другом светском рату.

1996- Тројица припадника америчких оружаних снага осуђена су на затвор од 6,5 до седам година, због тога што су 1995. силовала једну дванаестогодишњу девојчицу на Окинави, што је изазвало талас огорчених протеста и захтева да америчка војска напусти тај јапански архипелаг.

1998- Италијански војни суд је осудио бившег немачког СС капетана Ериха Прибкеа на доживотну робију, огласивши га кривим за најгоре зверство током Другог светског рата у Италији, масакр у Адријатичким пећинама у близини Рима.

1999 -Умро је амерички филмски режисер Стенли Кјубрик, једна од најконтроверзнијих личности светског филма, особеног стила. Намера му је, по сопственим речима, било стварање само "коначних дела" - савршених производа. Филмови: "2001: Одисеја у свемиру", "Паклена поморанџа", "Др Стрејнцлав", "Спартак", "Убијање", "Узалудна пљачка", "Стазе славе", "Лолита", "Бери Линдон", "Исијавање", "Фул метал џекит", "Широко затворених очију".

2003- Скупштина Србије и Црне Горе изабрала је потпредседника црногорске владајуће Демократске партије социјалиста Светозара Маровића за првог председника Државне заједнице.

2004- Приликом потапања ферибота "Самсон" у близини Мадагаскара током циклона "Гафило" погинуло је најмање 115 људи.

2006- Најмање пола милиона људи је у градовима широм Француске протестовало због плана владе премијера Доминика де Вилпена за смањење незапослености којим се предвиђа и лакше отупштање младих радника у нади да ће се послодавци због тога лакше одлучивати да их запосле.

2007- Авион Боинг 737-400 индонезанске националне авиокомпаније Гаруда, са 140 путника и чланова посаде, изгорео је по неуспешном слетању на аеродром културне

престонице Индонезије, Џогџакарте. Потврђена је смрт 48 путника у авиону и једне особе доцније у болници.

2010- Умро је Михајло Михајлов, један од кључних дисидената социјалистичке Југославије, универзитетски професор, публициста, политички мислилац. Дела: "Руске теме", "Планетарна свест", "Ненаучне мисли", "Повратак инквизитора", "Ниче и руски неоидеализам".

2011- Умрла је Милка Ивић, лингвиста, професор универзитета, академик. Редовни члан САНУ постала је 1983. Била је чланица и неколицине страних академија (норвешке, саксонске) и низа научних асоцијација. Као научник уживала је велики углед и њена дела преведена су на десетине језика.

2015- ИСИЛ је започео уништавање Хатре. Древни хеленистички, селеукидски, град Хатра налази се око 300 километара северозападно од Багдада. Два дана раније Исламска држава уништила је асирски Нимруд, основан у 13. веку пре наше ере.

(Танјуг)